

Gids voor lokale samenwerking bestuurders

Schuldhulp vrijwilligersorganisaties
en
Gemeenten

Inhoud

1. Deze Gids tussen andere documenten	3
2. Bedoeling van de Gids	3
3. Waarom samenwerking	4
4. Met wie samenwerken	4
5. Mogelijke vormen van samenwerking	5
6. Waarop letten?	6
7. Samenwerken met gemeenten	6
8. Juridische vormen	7
9. Onkostenfinancieringsmodel vrijwillige schuldhulp,-preventie en -nazorg	8
10. Colofon	12
Bijlage 1 Samenwerkingskader schuldhulpvrijwilligersorganisaties	13
Bijlage 2 Financieringsmodellen Onkosten vrijwillige schuldhulporganisatie	15

1. Deze Gids tussen andere documenten

Alliantie Vrijwillige Schuldhelp (AVS) rondde in 2018 het project Verduurzaming Samenwerking af. Vanuit dit project is een Werkboek ontwikkeld om lokale samenwerking te ondersteunen en te faciliteren. Dit **Werkboek Samenwerken op het gebied van schuldhulpverlening** is te vinden op de website van AVS. [zie: [werkboek-samenwerken-op-het-gebied-van-schuldhulpverlening](#)] In het verlengde van dit Werkboek is deze Gids ontwikkeld voor lokale besturen van vrijwilligersorganisaties.

Ook voor gemeentebestuurders is het nuttig om deze Gids te gebruiken. Op het bestuurlijke niveau komen bestuurlijke beslissingen tot stand, die randvoorwaarden opleveren voor samenwerking op de werkvloer, of deze samenwerking juist beter mogelijk maken.

Iedere landelijke vrijwilligersorganisatie heeft daarnaast ook eigen brochures uitgangspunten en reglementen ter beschikking.

Lokale besturen kunnen deze Gids gebruiken in nauwe samenhang met het Werkboek.

2. Bedoeling van de Gids

Lokale besturen van vrijwilligersorganisaties bevinden zich vaak in een ingewikkeld organisatorisch landschap. Als zij deel uitmaken van een landelijke organisatie, hebben zij te maken met het landelijke- of regionale hoofdkantoor. Op het lokale niveau is altijd de gemeente een belangrijke actor. Daarnaast zijn ook zusterorganisaties - al dan niet alliantiepartners - van groot belang. Rond de hulpvragers of deelnemers bevinden zich andere ketenpartners: allereerst de crediteuren, maar ook wijkteams, deurwaarders, bewindvoerders, en verwante organisaties.

3



Hoe dit landschap van ketenpartners eruitziet, verschilt van gemeente tot gemeente.

Het gehele proces van schuldhulpverlening is te beschrijven als een keten, waarin volgtijdelijk uiteenlopende fases en activiteiten aan de orde zijn.

In deze keten zijn vrijwilligers vooral betrokken bij preventie (en soms deels in diagnostiek) en in de nazorg. Ook leveren zij tijdens hulpverleningstrajecten ondersteuning in de vorm van vergroting van de competenties van de hulpvragers of deelnemers om met geld en financiële risico's om te gaan. Door de ondersteuning door vrijwilligers tijdens deze moeilijke fase van sanering en bewindvoering, blijkt de effectiviteit van trajecten aanmerkelijk te stijgen¹.

De gerichtheid op preventie en nazorg zal komende jaren meer en meer aandacht vragen, wat ertoe leidt dat er steeds meer *preventief* kan worden gewerkt in plaats van *curatief*.

¹ Jansje van Middendorp (2023), Sociale Vraagstukken (<https://www.socialevraagstukken.nl/schuldhulpverlening-door-vrijwilligers-wat-werkt>)

In veel gevallen vormt de beoordeling van een individuele casus (met name de diagnostiek) in de schuldhulpverlening een grote uitdaging, omdat de schulden (slechts) één onderdeel vormen van meerdere problemen die spelen op meerdere leefgebieden.

Vrijwilligers zijn complementair aan andere actoren die een rol vervullen in de schuldhulpverlening.

Deze Gids helpt besturen hun weg in het landschap te vinden. De lokale schuldhulpvrijwilligersorganisatie werft vrijwilligers, zorgt voor opleiding, coördineert het werk, zorgt voor financiële middelen, software en ICT, en verzorgt de externe betrekkingen.

Rol van vrijwilligers

De vrijwilliger is complementair aan anderen in de schuldhulpverlening.

De vrijwilliger vervangt nooit de beroepskracht. Zij is gekenmerkt door onbaatzuchtige toewijding, heeft tijd beschikbaar voor de hulpvrager/deelnemer, is gericht op de relatie, is goed toegerust voor de activiteiten die zij verricht, kent en bewaakt de grenzen van haar competenties. Zij verwezenlijkt door haar activiteiten de waarden van haar organisatie.

De vrijwilliger onderscheidt zich van de omringende professionals, doordat zij geen politieke of commerciële doelstellingen voor haar werk heeft.

3. Waarom samenwerking?

Het Werkboek gaat uitgebreid in op de redenen om samen te werken met andere vrijwilligersorganisaties, met gemeenten en met andere ketenpartners. De redenen zijn:

- a. Meer mensen met schulden helpen.
- b. Nieuwe doelgroepen bereiken.
- c. Mensen met schulden beter helpen.
- d. Lagere kosten realiseren.
- e. Meer of structurele inkomsten realiseren.

Besturen kunnen nagaan of deze redenen het rechtvaardigen om samenwerking te zoeken en op te zetten.

4. Met wie samenwerken?

We maken onderscheid tussen:

- a. Gelijksortige actoren
- b. Complementaire actoren
- c. Overige naburige actoren

De **gelijksortige actoren** zijn te onderscheiden in vrijwilligersorganisaties, andere not-for-profit instellingen, en commerciële actoren. Er is synergie mogelijk door bepaalde werkprocessen samen te gaan doen, zoals spreekuren, intake, voorlichting. Bij het overwegen van

samenwerking met commerciële actoren dienen vrijwilligersorganisaties alert te zijn dat zij niet worden uitgebuit of uitgehold.

De belangrijkste **complementaire actor** is de gemeente. Bij de complementaire actoren is vaak effectiviteitswinst te behalen door goede afspraken over bijvoorbeeld wederzijdse verwijzing van hulpvragers of deelnemers. Het goed in kaart brengen van de werkprocessen en daaruit afleiden van opties is een goede voorbereidende activiteit.

Met **overige naburige actoren** zijn diverse afspraken mogelijk. Voorbeelden hiervan zijn: voor specifieke groepen preventieve activiteiten ondernemen, vroegsignalering, of assistentie te verlenen aan (semi-) publieke crediteuren.

Het Werkboek bevat tools om te komen tot dit soort afspraken.

5. Mogelijke vormen van samenwerking

Het Werkboek onderscheidt drie gebieden, met verschillende onderwerpen, waarop samenwerking kan plaatsvinden.

a) Samenwerking in de keten van vrijwillige schuldhulp

1. Preventie en educatie
2. Signaleren en toeleiden
3. Ondersteuning bij schulden
4. Nazorg

b) Samenwerking op het gebied van vrijwilligers

1. Werven en binden
2. Opleiden en trainen
3. Coördinerende activiteiten

c) Samenwerking op het gebied van de organisatie

1. Communicatie
2. Onderzoek en ontwikkeling
3. Inzicht en Registratie (-systemen)
4. Financiering

Het Werkboek helpt om te komen tot keuzes over de onderwerpen waarop vrijwilligersorganisaties lokaal willen gaan samenwerken.

Op lokaal niveau kunnen de verschillende vrijwilligersorganisaties zelfstandig opereren, dan wel in onderlinge samenwerking.

De meest vergaande vorm van onderlinge samenwerking is vereniging in een enkele juridische entiteit, die alle contacten met de gemeente verzorgt. Hier ligt het voor de hand dat gemeente en entiteit overleggen of zij gezamenlijk een privaat-publieke samenwerkingsconstructie (PPS) willen optuigen.

Werken de vrijwilligersorganisaties wel samen, maar niet in een enkelvoudige juridische entiteit, dan is afstemming over de gedaante van een subsidie(verordening) op zijn plaats.

Het ligt voor de hand om voor de intensieve vormen van samenwerking ook een formeel contract op te stellen. In het vervolg van deze Gids bieden wij assistentie bij de formalisering van de verschillende aspecten van samenwerking.

6. Waarop letten?

Bij het aangaan van samenwerking is in landelijk verband door de Alliantie Vrijwillige Schuldhelp (AVS) een beknopt samenwerkingskader opgesteld als uitgangspunt voor de alliantiepartijen. Dit samenwerkingskader is de landelijk erkende samenwerkingsbasis voor alle organisaties op lokaal niveau. Dit samenwerkingskader is opgenomen als bijlage 1.

Bij het aangaan van samenwerking zal ieder bestuur ook tevoren in zekere mate de risico's overwegen. Deze risico's liggen op het vlak van:

- Mogelijke reputatieschade; deze kan optreden als een potentiële partner kwalitatief onder de maat blijft of in de samenwerkingsperiode failliet gaat;
- Financiële schade;
- Existentiële schade, wanneer een partner de ander inlijft of anderszins naar de ondergang voert.

Vaak zal het aantal samenwerkingspartners zich geleidelijk uitbreiden. Wanneer aanvangsinvesteringen zijn gedaan door een beperkt aantal partners, is het verstandig om in een vroeg stadium afspraken te maken over de (financiële en andere) condities waaronder andere partners later kunnen toetreden.

Dit helpt om latere problemen te vermijden en om potentiële partners ertoe te brengen zo vroeg mogelijk tot het samenwerkingsverband toe te treden. Dragen de partners die het eerst tot samenwerking besloten bijvoorbeeld de kosten van een investering in kantoor of ICT, dan is het rechtvaardig dat latere toetreders ook een deel van die kosten voor hun rekening nemen.

In het algemeen past bij samenwerking waakzaamheid over de vraag of het mogelijk blijft de eigen specifieke waarden te verwezenlijken in intensieve samenwerkingsverbanden. Deze waakzaamheid is vooral op zijn plaats als binnen de samenwerking commerciële of semi-commerciële partners aanwezig zijn.

7. Samenwerken met gemeenten

De meeste gemeenten onderhouden op enige wijze betrekkingen met vrijwilligersorganisaties, maar deze hebben zeer uiteenlopende reikwijdtes en dimensies.

Altijd zal sprake zijn van enige vorm van informatie-uitwisseling. Afspraken zijn mogelijk over intake, verwijzing en behandeling. Ook is afstemming mogelijk over research, bij voorbeeld bij het zoeken van een focus voor preventie. Als het besef levendig is dat de gezamenlijke

dienstverlening aan burgers kwalitatief verbetert wanneer gemeente en vrijwilligersorganisatie in onderlinge afstemming handelen, is een vorm van samenwerking noodzakelijk.

Hierbij zijn te onderscheiden:

- De juridische vorm waarin de samenwerking is gegoten;
- De kwantitatieve dimensies van de samenwerking, en dan vooral de wijze van financiering van de samenwerking.

Hierna is geformuleerd, hoe aanvaardbare gedachtegangen eruit zien vanuit een algemeen perspectief, wetenschappelijk en maatschappelijk.

8. Juridische vormen

Een gemeente is niet vrij om met wie dan ook, zonder vormvoorschriften, bindende afspraken te maken. Ter wille van eerlijke marktverhoudingen en integriteit is een gemeente gehouden om of aan te besteden of een subsidie te verlenen, of een overeenkomstige figuur te hanteren.

In de afgelopen jaren is door overheden wel gesuggereerd dat een gemeente zich alleen via aanbesteding kan verbinden. Aangetoond is dat ook subsidieverstrekking een aanvaardbare methode is, die belangrijke voordelen kent, ten opzichte van aanbesteden.²

Daarnaast is het mogelijk, dat een gemeente een zogenaamd ‘open house’-figuur hanteert. Daarin stelt de gemeente een bepaalde prestatie of dienst aan burgers vast en verklaart dat iedere organisatie die deze prestatie kan leveren - conform de norm die de gemeente vooraf heeft gesteld - in principe gelijkwaardig betaald krijgt.

De Alliantie geeft de voorkeur aan subsidie boven (op commerciële principes gebaseerde) aanbesteding in de samenwerking tussen gemeenten en vrijwilligersorganisaties.

Ook vormen van open house zijn, onder voorwaarden, aanvaardbaar.

Wanneer we de specifieke waardeoriëntaties van afzonderlijke vrijwilligersorganisaties in rekening nemen, is het oneigenlijk dat een gemeente vrijwilligersorganisaties in een commerciële positie zou brengen waarin zij elkaars concurrenten worden ten aanzien van vergoeding.

Om oneigenlijke concurrentie te vermijden, dient een gemeente haar behoeften aan dienstverlening door vrijwilligersorganisaties zo te specificeren dat geen concurrentie optreedt. Uiteraard is dit alleen mogelijk, nadat de verschillende vrijwilligersorganisaties hun specifieke aanbod gezamenlijk kwalitatief en kwantitatief afdoende hebben omschreven met daaraan gekoppeld, per lokale organisatie, de benodigde inspanningsplicht en de daarbij behorende onkosten-jaarbegrotingen.

De Alliantie heeft afgesproken dat alle partners zo mogelijk zullen verhinderen dat zij in een positie worden gebracht waarin zij tegen elkaar worden uitgespeeld.

² RebelGroup (2017) Rapport ‘Optimale beschikbaarheid van Jeugdbescherming en -reclassering’.

Het vormen van een coöperatie van beroeps- en vrijwilligersorganisaties is een optie. De meest vergaande vorm van juridische samenwerking is dat gemeente en vrijwilligersorganisaties een gezamenlijke organisatie in het leven roepen, die het karakter van publiek-private samenwerking draagt.

Instandhoudingssubsidies, waarbij geen enkele relatie is aangegeven tussen het subsidiebedrag enerzijds en een te leveren prestatie anderzijds, lijken voor vrijwilligersorganisaties niet plausibel. Subsidies zullen dus een relatie met te leveren inspanningen bevatten.

9. Onkostenfinancieringsmodel Vrijwillige schuldhulppreventie en nazorg

In de relatie met de gemeente is het vaak gewenst om de activiteitenomvang van het vrijwilligerswerk te kwantificeren. De kwantiteiten waarin vrijwilligerswerk is te benoemen en vaak te meten, zijn zeer in het algemeen:

het aantal activiteiten van een bepaalde soort, en
de opbrengsten en kosten van deze diensten.

Het is dus gewenst om de omvang en soort van het vrijwilligerswerk te inventariseren en te verzamelen, door de verschillende diensten en het aantal ingezette vrijwilligers te benoemen en in planning en verslaggeving het streefvolume nader te bepalen.

Zoals gesteld concentreren vrijwilligers en hun organisaties zich vooral op:

- Preventie en vroegsignalering;
- Ondersteuning van een hulpvrager of deelnemer bij thuisadministratie en /of
- Coaching bij (voor)trajecten van schuldhulpverlening (onder regie van gemeenten uitgevoerd);
- (Coaching bij) Nazorg.

Opbrengsten schuldhulpvrijwilligerswerk

Over de maatschappelijke opbrengsten van vrijwilligerswerk zijn diverse rapporten beschikbaar³. Duidelijk is in ieder geval ook dat de onkosten per uur bij vrijwilligerswerk minimaal zijn en dat geslaagde preventie veel besparingen oplevert. Ook zal effectieve ondersteuning de geestelijke en fysieke schade verminderen die problematische schulden met zich brengen. Succesrijke nazorg voorkomt recidive. Bovendien is het welzijn van een samenleving gediend met hoogwaardige relaties zoals die tussen vrijwilliger en hulpvrager of deelnemer kunnen ontstaan. Het sociaal kapitaal van de samenleving neemt toe. En tot slot, financieel gezonde consumenten zijn ook van economisch belang voor de hele samenleving.

³ Regioplan (2011) Maatschappelijk rendement van vrijwilligers in de schuldhulpverlening.
Ape (2016) Economische effecten van thuisadministratie. Onderzoek in opdracht van het Landelijk Stimuleringsnetwerk Thuisadministratie (LSTA).

Niet alleen op het vlak van maatschappelijk rendement, maar ook aan de onkostenzijde is het nodige bekend. Ook kosten van de nationale infrastructuur van de verschillende landelijk ondersteunende vrijwilligersorganisaties dienen in de lokale verrekening in beschouwing te worden genomen. Zo kan deze ondersteuning van kwalitatief hoogwaardig lokaal vrijwilligerswerk duurzaam worden gewaarborgd. Deze kosten worden daarom ook lokaal bij iedere ingediende deelbegroting van iedere lokale schuldhelpvrijwilligersorganisatie ondergebracht.

Momenteel hanteren diverse vrijwilligersorganisaties verschillende onkostenposten. De grotere vrijwilligersorganisaties hebben wel adviesrichtlijnen voor onkostenvergoedingen, maar deze worden lang niet altijd gehanteerd. Hierdoor, en omdat gemeenten soms vrijwilligersorganisaties als financiële ketenzorgpartij met een eigenstandige positie niet kunnen duiden, ontstaat soms verwarring over onkostenvergoedingen. Soms lijken zelfs concurrentieverhoudingen te ontstaan. Om dit te voorkomen is onderstaand onkostenfinancieringsmodel opgesteld.

Het onkostenfinancieringsmodel in deze Gids reikt een handleiding aan voor een eenduidig, landelijk werkbaar omslagprincipe in de verrekening van de onkostensoorten. Het kan worden gehanteerd in contact tussen erkende lokale vrijwilligersorganisaties en gemeenten. Deze handleiding verschaft inzicht en duidelijkheid bij het lokaal kunnen hanteren van onkostenvergoedingshoogten door gemeenten.

Daarbij hoort een voorbeeldrekenformat dat kan worden gebruikt door lokale AVS-partners. Onderdelen van het format zijn lokale organisatiekenmerken, type organisatie/doelgroepen, het type vrijwilligerswerk en (on-)betaalde lokale coördinatoren.

Onkostenvergoedingsrichtlijnen

In bijlage 2 zijn enkele rekenvoorbeelden gegeven met toepassing van onderstaande richtlijnen. De financieringsmodellen zijn ook te vinden op de ASV-website [[gids-voor-lokale-samenwerking-downloads](#)].

De vergoedingsrichtlijnen in deze Gids zijn gebaseerd op grond van onderstaande elementen:

- a) Organisatie- en financiële principes bij onkostenvergoeding van schuldhelpvrijwilligerswerk;
- b) Kostensoorten bij schuldhelpvrijwilligerswerk.

a) Organisatie- en financiële principes bij onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

1. Eigenstandige positie

Vrijwilligersorganisaties hebben een eigenstandige positie in de financiële hulpketen en hebben de rol van *het verlengstuk van de hulpvrager/deelnemer*, zonder de verantwoordelijkheid van deze burger over te nemen.

2. Inspanningsplicht, géén resultaatplicht

Er geldt voor erkende vrijwilligersorganisaties een inspanningsplicht wanneer

onkostenvergoedingen worden gegeven en géén resultaatplicht, gezien de vrijwillige inzet van mensen. Wel worden resultaten gemeten.

3. **Rechtstreekse financiële stroom tussen gemeente en vrijwilligersorganisatie**

Onkostenvergoedingen voor vrijwilligersorganisaties worden rechtstreeks afgesproken met gemeenten en verstrekt door gemeenten waar de vrijwilligersorganisatie een eigenstandige partij is in het Sociaal Domein. De gemeente heeft een zorgplicht voor de burger, is verantwoordelijk voor goede schuldpreventie, -hulp en nazorg voor de burger en heeft op deze wijze extra grip op de dienstverlening aan de burger. Vrijwilligersorganisaties worden dus niet verrekend via maatschappelijk dienstverleners, maar hebben een rechtstreekse financiële relatie met de gemeente.

4. **Meerjarige subsidietoekenning**

Vrijwilligersorganisaties zijn deel van de financiële zorginfrastructuur: schuldpreventie, -hulp en nazorg. Bij erkende organisaties hoort daarom - na bewezen goede samenwerking - een meerjarige subsidietoekenning, zodat een stabiele lokale vrijwilligersinfrastructuur gewaarborgd wordt.

5. **Betaalde coördinatie mogelijk**

De functie van schuldhulpvrijwilligerscoördinator kan door een betaalde professionele kracht worden georganiseerd per vrijwilligersorganisatie .

6. **Coördinatie georganiseerd per lokale organisatie**

Kleur katalyseert. Er is gekozen voor veelkleurigheid en eigenheid in de Alliantie. Deze eigenheid en verschillen in (levensbeschouwelijke) waardenoriëntatie van iedere organisatie kent een daarbij behorend HRM-beleid en opleiding voor deze functie. Hierdoor is de coördinator in dienst van de (landelijke) vrijwilligersorganisatie. Andere partijen kunnen niet de coördinatie van een eigenstandige vrijwilligersorganisatie overnemen. Ook vrijwilligerscoördinatie is een expertise apart.

7. **Gemeente regie op hulpaanbod**

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor schuldhulp. Verdeling (trage) en voortgang van afhandeling bij binnenkomende hulpvragen bij zowel vrijwilligersorganisaties als beroepskrachten, is een effectieve mogelijkheid die de gemeente ter hand kan nemen om effectief en efficiënt te werken, versnippering en dubbel werk te voorkomen en de snelheid in het hulpproces te bevorderen.

8. **Gezamenlijk aanbod deelbegrotingen onkosten**

Wanneer samenwerkende organisaties bij gemeenten een begrotingsoverzicht indienen, zal dit bestaan uit de deelbegrotingen van de partners, met minimaal daarbij een duidelijk ten grondslag liggend activiteitenoverzicht, zoals het modeloverzicht in bijlage 2 van deze Gids.

9. **Geen concurrentie tussen vrijwilligersorganisaties**

De Alliantie heeft afgesproken dat alle leden zo mogelijk zullen verhinderen dat zij in een positie worden gebracht, waarin zij tegen elkaar worden uitgespeeld.

b) Kostensoorten bij schuldhelpvrijwilligerswerk

Wanneer de gemeente en vrijwilligersorganisaties samenwerken, rijst de vraag naar adequate financiering van de afspraken. In de werkelijkheid wordt helaas nog een bonte verzameling van afspraken en tarieven gehanteerd. Een ordelijke gedachtegang leidt tot het volgende kostencomponenten, die nog verder kunnen worden uitgewerkt.

1. AANSLUITINGSKOSTEN NIEUWE LOKALE VRIJWILLIGERSORGANISATIE IN EEN GEMEENTE

Vaak is het aantal vrijwilligers in een gemeente ontoereikend voor de nood. Er zijn gegevens per gemeente beschikbaar over hoe groot het risico op schulden in de gemeenten is. Een nieuwe lokale organisatie kan wenselijk zijn. Voor de komst van een nieuwe erkende vrijwilligersorganisatie kan een gemeente eenmalig een vergoeding ter beschikking stellen voor de kwartiermaker vanuit die organisatie. Dit bedrag kan wellicht worden aangevuld door één of meer (vermogens)fondsen, zodat de landelijk gemaakte opstartkosten voor de opstart van een lokale organisatie kunnen worden vergoed.

2. TOERUSTING

Hier wordt onder verstaan de toerusting die erkende vrijwilligersorganisaties nodig hebben voor het realiseren van deskundigheidsbevordering en -onderhoud. Gedoeld wordt op één of meerdaagse fysieke en/of digitale opleidingen, intervisie en andere manieren waardoor vrijwilligers maximaal tot hun recht kunnen komen. Deze toerusting wordt georganiseerd voor bestuurders, coördinatoren en vrijwilligers/maatjes.

11

3. INZICHT EN ONDERSTEUNING : Software (AVG-proof)

Te denken valt aan een onmisbare tool voor vrijwilligers om het werk goed te doen; de benodigde hulp bij monitoring van de voortgang van het hulpproces voor vrijwilliger, coördinator en bestuur, inzicht in de sociale kaart en hoeveelheid uren geïnvesteerd in de hulpprocessen. Deze vraagt om koppeling en gebruik van software (AVG-proof). Dit helpt om gestructureerd en eenvoudig te werken zodat professioneel én goed omgegaan wordt met de toch al schaarse vrijwilligerstijd.

4. FACILITAIRE VERGOEDINGEN

Hiermee bedoelen we: Telefoon, ICT-apparatuur en eventuele huisvestingskosten.

5. VRIJWILLIGERS VERGOEDINGEN

Verschillende organisaties kennen diverse vormen van vrijwilligersbeleid. Organisaties kunnen ervoor kiezen om vrijwilligersvergoedingen voor bijvoorbeeld reiskosten te bieden.

6. COÖRDINATIE

Coördinatie van een vrijwilligerscommunity kan onbetaald, of betaald plaatsvinden. Bij grote aantallen vrijwilligers ligt betaalde coördinatie voor de hand. Betaald coördinatorschap is een bestuurlijke keuze, waarbij voldoende financiering vaak de belangrijkste overweging is. Ook de bestuurlijke inschatting van voldoende bedrijfszekerheid bij vrijwillige coördinatie bepaalt of er wel of niet voor betaalde coördinatie worden gekozen.

7. KOSTEN LANDELIJKE ONDERSTEUNING

Het uitgangspunt is: 'lokaal doen wat lokaal kan, maar landelijk wat landelijk moet.'

Het wiel dubbel uitvinden is jammer van de tijd en inspanning, vooral in vrijwilligerswerk.

Daarom wordt een bedrijfszekere ondersteuning geleverd voor iedere lokale stichting/afdeling door hun landelijke organisatie, de AVS-partners Humanitas, IOT, Leger des Heils, LSTA, Ocan, SMN en SchuldHulpMaatje.

Iedere organisatie heeft daarbij eigen specialismen en mogelijkheden die zijn weergegeven in het informatiemateriaal van deze organisaties. Het gaat onder andere om het kunnen aanbieden van een duurzaam HRM-beleid voor de borging van kostbaar maatschappelijk kapitaal: hun vrijwilligersnetwerk. Deze organisaties zijn verantwoordelijk voor de zorg voor een blijvend kwalitatief hoogwaardig en actueel opleidingscurriculum. Ook de ontwikkeling van nieuwe initiatieven die leiden tot het eerder en beter bereiken, toeleiden en helpen, vallen hieronder. Daarnaast wordt (mogelijk in landelijk samenwerkingsverband) gebouwd en onderhoud gepleegd aan landelijke contacten met de benodigde netwerken van overheden en beroepskrachten. Deze inspanningen komen ten goede aan lokale gemeenten en hun burgers, dus wordt de financiering lokaal verankerd.

8. SPECIFIEKE PROJECTEN

Individuele organisaties kunnen lokaal hun eigen projectafspraken op het terrein van (innovatie op) armoede en schulden hebben. Deze specifieke projecten van individuele (landelijke) vrijwilligersorganisaties staan los van bovenstaande kostensoortenbenadering.

12

Financiële arrangementen van gemeenten in relatie tot verschillende juridische toekenningsvormen bij gemeenten.

De financiële bijdrage aan de gezamenlijke lokale vrijwilligersorganisaties door de gemeente kan een samengesteld karakter dragen:

1. Wanneer de vrijwilligersorganisaties lokaal gezamenlijk een organisatorisch verband in het leven roepen, die de enige partner van de gemeente is, zal een subsidie op grond van de gezamenlijke activiteiten en de deelbegrotingen van de verschillende organisaties met hun specifieke diensten/activiteiten op zijn plaats zijn. (landelijk advies wordt aangeboden: zie colofon)
2. Zijn de vrijwilligersorganisaties lokaal nog onverenigd, dan lijkt een subsidieverordening op zijn plaats, en vormt bovengenoemde onkostenindeling een kader voor te verstrekken subsidies.
3. Volgt de gemeente een 'open house'-constructie, dan zal de gemeente tevoren condities als een tarief per soort activiteit en een erkenningsvoorwaarde als uitgangspunt hanteren.

10. Colofon en Bijlagen

Heeft u vragen over de Alliantie Vrijwillige Schuldhulp?

Neem contact op via: info@stichtingavs.nl

Graag onder vermelding van: *Gids voor lokale samenwerking besturen.*

Bijlage 1

Samenwerkingskader Nederlandse schuldhulpvrijwilligersorganisaties

Onderstaand samenwerkingskader is opgesteld door de besturen van de onderstaande landelijke organisaties. Dit kader is opgesteld omdat we samen zien dat de financiële nood van vele mensen in ons land hoog is. Samenwerking is daarom geboden en concurrentie onnodig bij zoveel nood. Daarnaast kan ieder vanuit eigen waarden blijven helpen wanneer onderstaand samenwerkingskader lokaal wordt gevolgd.

Samenwerkingskader vastgesteld door de stichting Alliantie Vrijwillige Schuldhelp.

1. Aanvullende partners in Nederland

Humanitas, IOT, LSTA, Leger des Heils, Ocan, SMN en SchuldHulpMaatje zijn organisaties die in Nederland met inzet van vrijwilligers, samen met lokale organisaties, de schuldhulppreventie en -verlening willen ondersteunen. We zijn aanvullend, kunnen elkaar versterken, maar zullen individueel uniek blijven!

De organisaties vullen elkaar aan: in bereikmoment en de fase waarin de hulpvrager verkeert, in taakrealisatie, in systeemborging, in doelgroep, in methodiek, benadering en hulpsystematiek en in identiteit en levensbeschouwing. Wij hebben geconstateerd dat we samen nog maar een druppel op de gloeiende plaat kunnen betekenen bij de immense problematiek die speelt en de komende jaren alleen nog maar complexer wordt. Krachtenbundeling op deelthema's kan onze hulpvragers ten goede komen.

2. Unieke veelkleurige organisaties

Onze organisaties blijven individueel hun eigen unieke profiel, aanpak, identiteit, HRM beleid en daaraan gekoppelde toerustingsactiviteiten bewerken en behouden. We versterken elkaar op het vlak van de geschetste mogelijkheden in het Masterplan, in benadering van overheden en daar waar andere mogelijkheden die we zullen ontdekken vanuit ieders kracht en kunde.

3. Punt op de horizon

De Alliantie ziet als punt op de horizon het streven om samen met de overheid en partners: beter en sneller, meer mensen te ondersteunen op de weg naar Financiële redzaamheid. Daartoe willen we een gemeenschappelijk draagvlak bij de landelijke en lokale overheid en politiek borgen en aansluiten bij andere gemeenschappelijke thema's. We denken aan verdere samenwerking op het vlak van integrale kwaliteitsborging en opleidings- (door)ontwikkeling met inachtneming van ieders uniciteit.

4. Uitgangspunten van de alliantiepartners bij de inzet van vrijwilligers

a) Als Alliantie helpen we iedereen en sluiten niemand uit. Dat betekent dat we altijd een (eventuele doorverwijs) oplossing voor mensen hebben/zoeken.

b) Wij bepleiten -en zullen ons inspannen voor- kwalitatief hoogwaardig vrijwilligerswerk.

Onze deskundige vrijwilligers werken aanvullend op de betaalde schuldhulpverlening.

c) Wij zijn vrijwilligers en hebben een eigenstandige positie in relatie tot gemeenten en werken aanpalend aan het veld van beroepskrachten.

We formuleren en communiceren duidelijk naar gemeenten onze inspanningsplicht en onze grenzen. We presenteren de resultaten van deze inspanningen. Bij gemeentelijke samenwerking kunnen en willen wij niet gaan voldoen aan een bedrijfsmatige prestatieverplichtingen zoals deze voor beroepsorganisaties gelden.

d) Ook voor de inzet van onze landelijke organisatie inspanningen wordt door de lokale overheid via een verrekenmodel voor onkosten, reële basis-onkostenvergoedingen gerealiseerd. De Alliantie werkt richtlijnen voor deze reële vergoedingen verder uit. Deze vergoedingen staan los van eventuele lokale projecten door de individuele partners, die aanvullend zijn op de basis-inspanningen.

Deze richtlijn voor onkostenverrekening zal blijvend recht doen aan de verschillende vormen van inzet van de landelijke en lokale partners/afdelingen en de daarmee gemoeide bestaande en toekomstige kosten.

Bijlage 2

Financieringsmodellen Onkosten vrijwillige schuldhelporganisatie

De twee rekenmodellen zijn ook als in te vullen excel-bestand te downloaden vanaf de AVS-website [[gids-voor-lokale-samenwerking-downloads](#)].

Lokaal maatwerk kan worden meegenomen bij het invullen van het financieringsmodel.

VOORBEELD CHECKLIST

Onkosten Financieringsmodel Vrijwilligers - LET OP: Voorbeeld zonder coördinatie

Vrijwilligersorganisatie (Naam):
Lid van landelijke vrijwilligersorganisatie tevens AVS lid : ja / nee :
Erkende organisatie ja / nee:
Samenwerkende beroepsorganisatie schuldhelp:

Naam /paraaf wethouder:

Naam/paraaf ambtenaar:

Uitgangspunten:

aantal	jaar 1*	uren ge- middeld per jaar
15	bestaande vrijwilligers in de schuldhelp/maatjes	188
5	nieuwe vrijwilligers in de schuldhelp/maatjes	188
3	aantal dagen basistraining	
3	vrijwillige coördinatoren	376
0	betaalde coördinatoren 1FTE / 40 vrijwilligers	1620
5	vrijwillig bestuurders	188
20	m2 kantoor	

STREEFRESULTAAT

40 hulpvragers gecoacht
0 hulpvragers geholpen met thuisadministratie
5828 uren besteed door vrijwilligers
€ 4,06 Euro per uur TOTAAL onkosten

Uitgangspunte voorbeeld onkostenbedragen

nl. onkostenpost voor:		PM**
1 aansluitingskosten		
2 ***kosten voor toerusting per vrijwilliger		
a toerusting update bestaande vrijwilligers per jaar		255
b toerusting nieuwe vrijwilligers per opleidingsdag		210
3 software (AVG-proof) per maand:		
a per coördinator		75
b per vrijwilliger		10
4 facilitaire kosten ICT huisvesting telefoon huur/m2		125
5 individuele reiskosten vergoeding vrijwilligers		0
6 coördinatie kosten per FTE		
a (on)kosten vrijwillige coördinatoren		1.700
b kosten betaalde coördinatoren		65.000
7 lidmaatschap eigen kennisnetwerk vrijwilligersorganisatie		3.300

Voorbeeld begroting voor subsidieaanvraag bij de gemeente:

nl. onkostenpost voor:	jaar 1*
1 aansluitingskosten	NVT
2 ***kosten voor toerusting per vrijwilliger	
a toerusting update bestaande vrijwilligers per jaar	5.885
b toerusting nieuwe vrijwilligers (3 dagen/nieuwe vrijwilliger)	3.150
3 ICT & Software (AVG-proof)	3.360
4 facilitaire kosten huisvesting telefoon	2.500
5 individuele reiskosten e.a. vergoeding vrijwilligers	370
6 coördinatie kosten	
a vergoeding vrijwillige coördinatoren	5.100
b betaalde coördinator	-
7 lidmaatschap eigen kennisnetwerk vrijwilligersorganisatie	3.300
TOTAAL	23.645

*alleen jaar 1 is getoond in het voorbeeld, bij meerjaren afspraak wordt voor meerdere jaren kolommen ingevuld
 **aansluiten van een gemeente in een landelijk netwerk: kostendeclaratie is veelal maatwerk en gebeurt in afstemming met de betreffende landelijke organisatie
 *** uitsluitend wanneer toerusting door erkende toerustende partijen

VOORBEELD CHECKLIST

Onkosten Financieringsmodel Vrijwilligers - LET OP: Voorbeeld met coördinatie

Vrijwilligersorganisatie (Naam):
 Lid van landelijke vrijwilligersorganisatie tevens AVS lid : ja / nee :
 Erkende organisatie ja / nee:
 Samenwerkende beroepsorganisatie schuldhulp:

Naam /paraaf wethouder:

Naam/paraaf ambtenaar:

Uitgangspunten:		Uren gemiddeld per jaar
aantal	jaar 1*	
100	bestaande vrijwilligers in de schuldhulp/maatjes	188
15	nieuwe vrijwilligers in de schuldhulp/maatjes	188
3	aantal dagen basistraining	
5	vrijwillige coördinatoren	376
1	betaalde coördinator(en) 1 FTE / 40 vrijwilligers	1620
5	vrijwillig bestuurders	188
20	m2 kantoor	

Uitgangspunten:		voorbeeld onkostenbedragen	
nr.	onkostenpost voor:		PM**
1	aansluitingskosten		
2	***kosten voor toerusting per vrijwilliger:		
a	toerusting update bestaande vrijwilligers per jaar	€	255
b	toerusting nieuwe vrijwilligers per opleidingsdag	€	210
3	software (AVG proof) per maand:	€	10
	per coördinator	€	75
	per vrijwilliger	€	10
4	Faciliteitskosten ICT: huisvesting telefoon huur/m2	€	125
5	Individuele reiskosten vergoeding vrijwilligers	€	0
6	coördinatiekosten per FTE:		
a	(on)kosten vrijwillige coördinatoren	€	1.700
b	kosten betaalde coördinatoren	€	65.000
7	lidmaatschap eigen kennisnetwerk vrijwilligersorganisatie	€	3.300

STREEFRESULTAAT	
	230 hulpvragers gecoacht (gemiddeld per vrijwilliger 2 per jaar)
	0 hulpvragers geholpen met thuisadministratie
	24.440 uren besteed door vrijwilligers
€	5,54 Euro per uur TOTAAL onkosten

Voorbeeld begroting voor subsidieaanvraag bij de gemeente:		jaar 1*
nr.	onkostenpost voor:	
1	aansluitingskosten	NVT
2	***kosten voor toerusting per vrijwilliger	
a	toerusting update bestaande vrijwilligers per jaar (incl. betaalde coördinator)	€ 28.305
b	toerusting nieuwe vrijwilligers (3 dagen/nieuwe vrijwilliger)	€ 9.450
3	ICT & Software (AVG proof)	€ 15.900
4	faciliteitskosten huisvesting telefoon	€ 2.500
5	individuele reiskosten e.a. vergoeding vrijwilligers	€ 2.400
6	coördinatiekosten:	
a	vergoeding vrijwillige coördinatoren	€ 8.500
b	betaalde coördinator	€ 65.000
7	lidmaatschap eigen kennisnetwerk vrijwilligersorganisatie	€ 3.300
TOTAAL		€ 135.355

*alleen jaar 1 is getoond in het voorbeeld, bij meerjaren afspraak wordt voor meerdere jaren kolommen ingevuld

**aansluiten van een gemeente in een landelijk netwerk: kostendeclaratie is veelal maatwerk en gebeurt in afstemming met de betreffende landelijke organisatie

*** uitsluitend wanneer toerusting door erkende toerustende partijen